

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 132
1 Μαΐου 2004

Τό χρυσό κύκλωμα

τὴν καρδιά, στήν ἐμπειρία καί στή διαλεκτική τοῦ μεγάλου μας Ἀποστόλου, τοῦ Παύλου, λειτουργεῖ ἓνα χρυσό, δυναμικό κύκλωμα. Μία ἰδιότυπη σύνδεση, πού περικλωρεῖ καί ἐνεργοποιεῖ τίς τρεῖς πρωτογενεῖς ἱκανότητες τῆς ψυχῆς μας. Τὴν «πίστιν», τὴν «ἐλπίδα» καί τὴν «ἀγάπην». Ἡ χαρισματική κοινολόγηση τοῦ πλούτου τῆς καρδιάς του εἶναι πρόδηλη. Ἡ διατύπωση, κοφτὴ καί ξεκάθαρη: «*Νυνὶ δέ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μεῖζων δέ τούτων ἡ ἀγάπη*» (Α΄ Κορινθ. ιγ' 13).

Α κατανόητο τὸ σχῆμα τῆς διασύνδεσης πίστεως, ἐλπίδας καί ἀγάπης στήν ὑλοκρατούμενη ἐποχή μας. Καθὼς τὸ ἐφήμερο, τὸ «ἐδῶ» καί τὸ «τώρα» καλύπτει, σέ τούτη τὴ φάση τῆς ἱστορίας, τὸ μῆκος καί τὸ εὖρος τοῦ ὁραματισμοῦ μας, τῆς προσδοκίας μας καί τῆς εὐμάρειάς μας, τὰ τρία ἀναπτύγματα τῆς ψυχῆς δέν βρίσκουν ἔδαφος, γιὰ νὰ ἀπλώσουν τίς ρίζες τους καί ἀτμόσφαιρα, γιὰ νὰ ἀντλήσουν ἀναπνοή. Μένουν σιὸ σκοτεινὸ ράφι τοῦ «χθές». Σιὸ μουσεῖο τῆς ἀναξιοποίητης ἱστορικῆς κληρονομιάς. Ὡς τὰ ὁράματα, πού τὰ ξεπέρασε, «δῆθεν», ἡ θετικότητα τῶν προοδευτικῶν κινήματων καί ἡ θριαμ-

βευτική καταύγαση (!) τοῦ «ὀρθοῦ λόγου». Δέν προσεγγίζονται, πιά, μέ τήν εὐλάβεια καί τό δέος, πού ἐπιβάλλει τό ἄγγιγμα τῶν ἱερῶν στοιχείων τῆς ζωῆς, ἡ σεβαστική καί, ταυτόχρονα, ἀνανεωτική προσκύνηση τῆς «εἰκόνας» τοῦ Θεοῦ. Δέν θεωροῦνται κεφάλαια γιά σύγχρονη ἐπένδυση στήν ἀνάπτυξη καί στόν πολιτισμό. Ἡ ἐποχή μου μετράει μόνο τό χρῆμα, τήν ἄνεση, τή γεύση τῆς ἡδονῆς καί τήν ἀνέλεγκτη ἐλευθερία. Ὅ,τι ἀπλώνεται πέρα ἀπό τή σπάταλη ἐμπειρία τῆς ὕλης καί τῆς σάρκας, μετριέται σάν λῦμα τοῦ παρελθόντος. Καί ἀπορρίπτεται.

Τό λάθος τῆς σύγχρονης ὑλοκρατίας δέν τό ἀνακαλύπτουν τά ἐργαστήρια τῆς ἐπιστήμης μας καί τῆς τεχνολογίας μας. Τό βιώνουν καί τό μαρτυροῦν οἱ καρδιές μας. Αὐτές οἱ καρδιές, πού, γιά νά δώσουν τόν ἀληθινό, τόν ὑπερφυσικό τους χτύπο, τόν ἱερό χτύπο τῆς ἄμετρης καί ἀνυστερόβουλης ἀγάπης, ἔχουν ἀνάγκη νά ζωογονηθοῦν μέσα στό ὀξυγόνο τῆς πίστες καί νά συντονιστοῦν μέ τό «βηματοδότη» τῆς ἐλπίδας. Ἡ πίστις ὑψώνει στό «ὑπέρ αἴσθησις» καί «ὑπέρ ἔννοια». Στό «πραγματικό» καί στό «αἰώνιο», πού ξεφεύγει, τούτη τή στιγμή, τήν ἐρευνητική καί γνωστική μας ἱκανότητα. Εἶναι «ἐλπίζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων» (Ἑβρ. ια' 1). Κοινωνία καί διάλογος μέ τό Θεό, πού εἶναι «Πατέρας» καί «Παντοκράτορας», «ποιιτής οὐρανοῦ καί γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καί ἀορατῶν». Χαρά «τῇ ἐλπίδι» τῆς μετοχῆς στήν ἀγάπην Του (Ρωμ. ιβ' 12). Καί ἐνεργοποίηση τῆς ἀγαπητικῆς σχέσης καί πρὸς τό Θεό καί πρὸς τό ἀνεκτίμητο πλᾶσμα Του, τόν ἄνθρωπο.

Δέν εἶναι χωρίς σημασία τό γεγονός, ὅτι, στήν ἐποχή μας, πού ἀφιμώθηκε ἡ πίστις, ἀπονευρώθηκε, ταυτόχρονα καί ἡ γλυκειά ἐλπίδα τῆς θεϊκῆς, πατρικῆς παρουσίας καί ἀποπροσανατολίστηκε ἡ ἀγάπη. Κάποια ξεφτίδια τῆς ἀγάπης, πού ἀπόμειναν, δέν ἱκανοποιοῦν τίς καρδιές καί δέν νοηματίζουν τή ζωή. Ἡ ἀγάπη δέν βιώνεται ὡς ἀντανάκλαση καί ὡς ἀνταπόκριση στή θεία Ἀγάπην. Καί ἡ ἐλπίδα δέν εἶναι τό ξεπέραςμα τῶν κλειστῶν ὀριζόντων. Οἱ ἄνθρωποι περπατοῦν, ὡς «ἐλπίδα μή ἔχοντες, καί ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ» (Ἐφεσ. β' 12).

Η ἐπανασύνδεση τῶν τριῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς, τῆς πίστες, τῆς ἐλπίδας καί τῆς ἀγάπης, μπορεῖ νά ἐπαναφέρει τήν ὕπαρξη στήν ὁλοκληρία. Στήν ἰσορροπία τοῦ πνεύματος. Στό πλήρωμα τῆς ζωῆς. Στήν καταξίωση τῆς προσωπικότητας. Στήν προσφορά, στήν ἀποδοχή καί στό χορτασμό τῆς ἀγάπης. Στήν ἐλπίδα τῆς αἰωνιότητας.

4. "Ελλειμμα ἥθους;

Ἀγαπητέ Χριστόδουλε,

Τό ἥθος τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος βρίσκεται, τούτη τὴν ὥρα, στό ἐπίκεντρο τῶν συζητήσεων καί τῶν ἀντιγνωμιῶν. Καί, ὅπως καταλαβαίνεις, ἕνα τέτοιο θέμα δέν μπορεῖ νά διερευνηθεῖ καί νά ἀποσαφηνιστεῖ, δίχως νά γίνει ἀναφορά στόν πρῶτο Ἐπίσκοπο καί πρόεδρο τῶν Συνοδικῶν Σωμάτων καί δίχως νά ζητηθεῖ λόγος γιά τά κίνητρα πολλῶν σχετικῶν πρωτοβουλιῶν του.

Ὑπάρχουν δυό ιδιότυπα σχήματα τῆς δικῆς σου συμπεριφορᾶς, πού γεννοῦν ἀλυσίδα ἐρωτηματικῶν καί ἐρεθίζουν τὴν εὐαισθησία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος. Τό πρῶτο εἶναι ἡ παγερή καί, ταυτόχρονα, αἰνιγματική σιωπή σου κατὰ τὴν ἀντιπαράθεση μέ τά ἡχηρά σκάνδαλα μελῶν τοῦ Ἱεραρχικοῦ Σώματος ἢ κατὰ τὴ δημοσιοποίησή τους ἀπὸ τοὺς παράγοντες τῆς ἐνημέρωσης. Καί τό δεύτερο, ἡ ἀπροθυμία σου νά ἀναλάβεις δυναμικές πρωτοβουλίες, γιά τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἐκφυλιστικῶν φαινομένων, πού ὑποβαθμίζουν καί ἐξουθενώνουν τὴ

γοητεία καί τὴν ἐπιρροή τοῦ ἀρχιερατικοῦ λειτουργήματος.

Ἰδιότυπες συμπεριφορές, δικές σου καί τοῦ περιβάλλοντός σου καί ἀπροσδόκητα «δρώμενα», αἰφνιδιάζουν καί τοὺς συλλειτουργοὺς σου καί τό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα. Ἀστοχες ἢ ἄκριτες ἐπιλογές σου σπρώχνουν ὅλους μας, νά προσχωρήσουμε στὴν ἀποψη, πὼς ἔχεις παραμερίσει «ἠθέλημένα» τὴν ἀποστολικὴ δεοντολογία ἢ πὼς ἔχεις, πέρα γιὰ πέρα, μετακινηθεῖ ἀπὸ τὴν κρυστάλλινη Εὐαγγελικὴ ἠθική. Καί ἡ καθημερινότητα ἐμβάλλει στίς συνειδήσεις τὴν ἀνησυχία, πὼς περιφρονεῖς, συστηματικά, ἀκόμα καί τὴ συμβατικὴ ἀξιοπρέπεια τῶν σύγχρονων φορέων τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας.

Ὡστόσο, ἐγὼ δέν θά παραχωρήσω στό λογισμό μου καί στὴ γραφίδα μου τὴν εὐχέρεια νά σοῦ καταλογίσουν ὀλοκληρωτικὴ, συνειδητὴ προσχώρηση στὴν ἀmoralité τοῦ ἀθεϊστικοῦ κυκλώματος. Ἄν καί φορτισμένος μέ τέτοιους προβληματισμούς, δέν θά ἀποτολήσω σκληρὴ ἀποτίμηση τῆς πνευματικῆς σου θωράκισης. Στὴ συνείδησή

μου μετράει, άξιολογικά και σεβαστικά, τό άρχιεπισκοπικό σου λειτούργημα. Ή προνομιακή παράστασή σου στην Εύχαριστιακή Πράξη. Ή διαμεσολαβητική σου άρμοδιότητα ανάμεσα στό θρόνο του υπερβατικού Θεού και στην παρεμβολή του έκκλησιαστικού πληρώματος. Ή άδιαπραγμάτευτη εύθύνη σου, γιά τή διαφύλαξη τής Ήρθόδοξης αλήθειας και γιά τή διαμόρφωση του Ήρθόδοξου ήθους. Καί δέν άφήνω άνοιχτή διάβαση, ούτε καν στό ένδεχόμενο, ένας Άρχιεπίσκοπος (κρίκος έμφανής στην άποστολική διαδοχή και κληρονόμος τής άτίμητης Πατρικής παράδοσης) νά άπεμπολήσει, όριστικά, τό θησαύρισμα τής άγιοσύνης, τήν καθαρότητα και τήν έντιμότητα και τή στιλπνή διαφάνεια, γιά νά προωθήσει τήν προσωπικότητά του και τίς φιλοδοξίες του στό κοσμικό τεραίν τής άνέντιμης διαπλοκής, τής αυθαιρεσίας, τής άπάτης και τής ήθικής έκλυσης.

Άφήνω, λοιπόν, τό έρώτημα, γιά τήν προσωπική σου θεολογική και πνευματική έκτίμηση του ήθους, άνέγγιχτο και άναπάντητο. Ήστω και άν πλανάται στίς συνειδήσεις πολλών άδελφών μας. Καί μεταφέρω τήν προβληματική σέ ένα άλλο δίαυλο. Έξ ίσου καταθλιπτικό. Καί... έπικίνδυνο.

1. Τό πρόβλημα.

Σέ έρωτώ, δίχως περιστροφές και δίχως διπλωματικούς έλιγμούς: Ύπάρχει ή δέν ύπάρχει, αύτή τή στιγμή, θέμα ήθους στό σώμα τής Ίεραρχίας τής Έκκλησίας τής Ελλάδος; Ύπάρχει βαρειά νέφωση; Ύπάρχει πνευματική άβιταμίνωση; Ύπάρχουν άνεπίτρεπτες έκτροπές και ήχηρά σκάνδαλα;

Αύτός ό όμιλος τών 80 Μητροπολιτών, πού παρεδρεύει (υποτίθεται χαρισματικά) στό Πανάγιο Θυσιαστήριο, πού διαποιμαίνει τό ποιόνιο του Ούράνιου Ποιμένα και είναι έπιφορτισμένος μέ τήν έντολή νά έγκαθιστά λειτουργούς και νά άποφαίνεται υπεύθυνα στίς περιπτώσεις νοθείας τής Άποκάλυψης του Θεού και προδοσίας του ήθους, βρίσκεται, ως Σώμα και ως πνευματική οίκογένεια, στό Θαβώρ τής Θείας Μεταμόρφωσης ή διακινείται στην εύτέλεια τών παθών και τών διαστροφών και σπιλώνεται καθημερινά μέ πράξεις προδοσίας του άτίμητου άρχιερατικού του χαρίσματος;

Σύ, όχι μιá και δυό φορές, αλλά κατά συρροή, όπως τό συνηθίζεις, διασαλπίζεις, πώς οι Έπίσκοποι άποτελούν τό ιερό κολλέγιο τής πνευματικής ήγεσίας του λαού. Πώς έχουν τό προνόμιο και τό χρέος νά κηρύττουν τήν αλήθεια, νά διαζωγραφούν, μέ τό φωτισμένο τους λόγο και μέ τό αύθεντικό παράδειγμά τους, τήν έμπειρία τής πνευματικής ζωής και νά γίνονται όδηγοί στον «άνάντη» δρόμο, πού εισάγει στή Βασιλεία του Θεού. Ένώ, όμως, συνεχώς προβάλλεις και μονοπωλείς τόν ήγετικό ρόλο τών Έπισκόπων, δέν καταθέτεις στη συνείδηση του άνήσυχου λαού τά άναγκαία και άπαραίτητα πειστήρια τής γνησιότητας του ήθους τών σημερινών ποιμένων, έτσι, ώστε νά άναπαυθούν όλοι στην έκκλησιαστική τους ήγεσία και νά άποθέσουν μέ έμπιστοσύνη τήν ύπαρξή τους στην έπισκοπική καθοδήγηση.

Στίς δημόσιες έμφανίσεις σου, φίλε Χριστόδουλε, σέ διακρίνει ή παρρησία, ή άμετροέπεια και ή έπιθετικότητα.

Πρός όλες τις κατευθύνσεις. Καί έναντι σέ όλους τούς παράγοντες τῆς κοινωνικῆς σύνθεσης. Καί εἶσαι, πάντοτε, ἀδυσώπητος καί ἀσυγκράτητος. Δημόσιος κατήγορος τῶν βιαστών τοῦ ἡθικοῦ νόμου. Κολαστής τῆς ποικιλομορφῆς διαφθορᾶς. Κήρυκας τοῦ κοινοῦ χρέους τῆς τιμιότητος καί τῆς νομιμότητος.

Μόλις ἀντιληφθεῖς μπροστά σου μικρόφωνο ἢ ἀντικρύσεις τηλεοπτική κάμερα, πυροδοτεῖσαι καί ἐκρήγνυσαι. Ἀναποκοκκινίζεις, φωνάζεις, καί ξαποστέλεις φωτιά καί θάνατο στούς καλλιεργητές ἢ στούς νομεῖς τῆς διαφθορᾶς καί σέ ὅλους ἐκείνους, πού, ἀδιάκριτα ἢ ἀδιάντροπα, ποδοπατοῦν τίς θεϊκές ἐντολές καί τήν κοινά ἀποδεκτή ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια.

Ὅμως, στό διευρυμένο, τραχύ καί καυστικό ρεπερτόριό σου, δέν ἀπομένει περιθώριο γιά δημοσιοποίηση καί γιά ἔλεγχο καί γιά στιγματισμό τῶν μικροτήτων ἢ τῶν ἀθλιότητων, πού ἐπιπολάζουν καί διαγκωνίζονται κάτω ἀπό τίς στέγες τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης. Ποτέ δέν ἐκτοξεύεις «κατήγορο» λόγο ἐναντία στήν ἀρχιερατική διαφθορά. Ποτέ δέν στηλώνεις τό δείκτη τοῦ χεριοῦ σου στά πρόσωπα καί στίς πράξεις, πού προδίδουν τόν ἀρχιερατικό ὄρκο καί ἐργάζονται τό φαρισαϊσμό ἢ τήν ἀδικία.

Ἐξί χρόνια στέκεσαι στό παράθυρο τῆς δημοσιότητας. Ἐξί χρόνια ἐπιτελεῖς τό ἔργο τοῦ οἰκουμενικοῦ εἰσαγγελέα. Ἐξί χρόνια δακτυλοδεικτεῖς ἐνόχους καί κρατᾶς ἀνοιχτά τά θυρόφυλλα τῆς κόλασης. Καί μιά φορά δέν μίλησες μέ συντριβή στό λαό, διεκτραγωδώντας τήν ἀρχιερατική παράνοια καί ἐπισημαίνοντας τίς ἠθικές πληγές,

πού καταμολύνουν τήν ἱερή σάρκα, τό πρόσλημμα τοῦ «κενώσαντος ἑαυτόν καί μορφήν δούλου λαβόντος».

Ποιά ἐρμηνεία νά δώσει στήν αἰνιγματώδη σιωπή σου ὁ καλόπιστος ἢ ὁ κακόπιστος ἀκροατής σου; Νά τήν προσπεράσει ὡς σύμπτωμα τύχης, δέ ν εἶναι δυνατό. Νά τήν περιβάλει μέ τό μανδύα, πού ἐμπορεύεται ἡ καινοφανῆς ἀρχή «προστασίας τῶν προσωπικῶν δεδομένων», θά εἶναι μιά πράξη ἀνατρεπτική τῆς παραδοσιακῆς διαφάνειας, πού πρυτανεύει στήν αὐλή τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας.

Σημειῶνω καί ὑπογραμμίζω, μέ τή δυνατή συντομία, τίς ἐρμηνεῖες, πού μπορεῖ νά δώσει ὁ παρατηρητής καί ἀνιχνευτής τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ἐπικαιρότητας.

1. Ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος δέν ἀνακάλυψε ἐκτροπές στό συναδελφικό του περίγυρο καί ἡ ψυχή του, ἡρεμη, ὁσφραίνεται τήν εὐωδία τῆς κατασταλαγμένης ἀρχιερατικῆς ἀγιότητος. Ἡ σιωπή του εἶναι ἕνας ἄλλος λόγος. Εὐχαριστία στόν Ἀρχιερέα Ἰησοῦ Χριστό, πού ἀνάδειξε, στήν ἐποχή μας, τέτοιους Ἐπισκόπους. Καί κήρυγμα στό λαό, δηλωτικό καί ἐπιβεβαιωτικό τῆς ὑψηλῆς στάθμης τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἡθους.

Ἀλλά, φίλε Χριστόδουλε, σύ, μέ τό ὠμόφορο τῆς εὐθύνης κρεμασμένο πάνω σου, μπορεῖς νά ὑπογράψεις ἐπικύρωση αὐτῆς τῆς ἐκδοχῆς; Ἡ ἐκκλησιολογική σου παιδεία καί ἡ θησαυρισμένη προσωπική ἐμπειρία σου ἐπιβεβαιώνουν τήν ἠθική ἀρτιότητα τοῦ σημερινοῦ Ἱεραρχικοῦ Σώματος; Θεωρεῖς, ἄραγε, πανάξιες τίς ὀγδόντα κεφαλές, πού κοσμοῦνται μέ τήν ἐπι-

σκοπική μίτρα; Θεωρείς πώς είναι «τύποι τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ» (Α' Τιμοθ. δ' 12), ὅπως προσδιορίζει τὴν ἐπισκοπικὴ παρουσία ὁ Ἀπόστολός μας, ὁ Παῦλος; Καί ἱκανοποιεῖσαι καί ἀναπαύεσαι καί σιωπᾶς, ἐκφράζοντας, μέ τῇ σιωπῇ σου, εὐαρέσκεια; "Ἢ, μήπως, ἡ σιωπῇ σου προδίδει φόβους καί ἀναστολές καί σκοπιμότητες καί ἀνεπίτρεπτες ἐπικαλύψεις ἀρρωστημένων καταστάσεων, πού χυδαιοποιοῦν τό ἐπισκοπικό Σῶμα καί ἀποδιοργανώνουν ὁλόκληρὴ τὴν ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα;

2. Δεύτερη πιθανὴ ἐρμηνεία τῆς σιωπῆς σου: Τό Σῶμα τῆς σημερινῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι, «ἀποδεδειγμένα» ἀρρωστο. Ἡ ἠθικὴ ἀντοχή του ἔχει λυγίσει. Ἴσως καί νά ἔχει ὁλότελα μεταλλαγεῖ. Ἡ προσδοσία τοῦ ἀποστολικοῦ καί πατερικοῦ ἥθους συνθέτει τό καινούργιο «ἥθος» τῆς ἐποχῆς. Τά σκάνδαλα ἐγγράφονται, ὡς πρωτότυπες ἀφηγήσεις, στό συναξάρι τῶν Ἐπισκόπων τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου αἰῶνα. «*Ποιμένες πολλοὶ διέφθειραν τὸν ἀμπελῶνα μου, ἐμόλυναν τὴν μερίδα μου, ἔδωκαν μερίδα ἐπιθυμητὴν μου εἰς ἔρημον ἄβατον*» (Ἱερ. ιβ' 10). Ὡστόσο, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος δέν διακρίνει ἤ, προσποιεῖται πὺς δέν διακρίνει τὰ πολλαπλά συμπτώματα τῆς διαφθορᾶς. Εἴτε γιατί «*τοῖς ὡσὶν αὐτοῦ βαρέως ἤκουσε καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐκάμυσε*» (Ἡσ. στ' 10), εἴτε γιατί βρίσκεται μεθυσμένος καί συνεπαρμένος ἀπὸ τὴ μαγεία τοῦ θρόνου του καί τὴν ἐπιδαφίλευση τῶν θεσμοθετημένων τιμῶν.

Βέβαια, ὁ λαός, ἔξω καί γύρω ἀπὸ τὰ ἀρχιεπισκοπικὰ καί Συνοδικὰ μέ-

γαρα, δέν ἔχει καμμιά μετοχὴ στό συμπόσιο τῶν ὑπεροχικῶν τιμῶν καί δέν βρίσκεται σὲ κατάσταση μέθης. Βλέπει, ἀκούει, κρίνει καί, κατὰ προέκταση, κατακρίνει. Περιμένει σωστικὴ ἀντίδραση ἀπὸ τὸν προκαθήμενο καί συναντᾷ παγερὴ σιωπῇ. Ζητᾷ ἀλλαγὴ τοῦ κλίματος καί εἰσπράττει καινούργια σκάνδαλα.

3. Ἀναγκαστικά, θά σημειώσω καί μιὰ τρίτη ἐρμηνεία. Πού ἐγὼ δέν τὴν ἐντάσσω στό εὖρος τοῦ τόξου τῶν πιθανοτήτων, ἀλλὰ τὴ βρίσκω νά ψιθυρίζεται καί νά κυκλοφορεῖ ἀπὸ στόμα σὲ στόμα καί ἀπὸ πληγωμένη καρδιά στὴ διπλανὴ ἀνήσυχη καί προβληματισμένη καρδιά.

Προσωπικά, θά ἤμουν εὐτυχὴς ἂν δέν ἔφταναν στὶς ἀκοές μου οἱ ψίθυροι καί ἂν δέν μέ στρίμωχναν οἱ ἀπαιτήσεις γιὰ ἐνσωμάτωση τῶν ψιθύρων στὴ γενικότερη προβληματικὴ. Ἀλλὰ, μετὰ ἀπὸ τόση καί τέτοια πίεση, δέν μπορῶ νά δρασκελίσω τὴν ἀγωνία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος καί νά παρασιωπήσω τὴν πειρασμικὴ διαλεκτικὴ.

Ἡ ἐρμηνεία αὕτη μεταφέρει ὅλο τό βάρος τῶν εὐθυνῶν στοὺς ὤμους τοῦ προκαθήμενου. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, (λέει) καί βλέπει καί παρακολουθεῖ, ἔμβορος, τίς ἠθικὲς ἐκτροπές τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας καί τὰ σκάνδαλα, πού κυλοῦν στὰ κανάλια τῆς κοινῆς πληροφόρησης. Ἀλλὰ δέν τολμάει νά διαμαρτυρηθεῖ ἢ νά ἀντιδράσει. Κάποιοι συνάδελφοί του στέκονται μέ τό δάχτυλο στὴ σκανδάλη. Εἶναι ἔτοιμοι νά τὸν πλήξουν θανάσιμα καί νά τὸν ἐξοντώσουν. Νά ἀνοίξουν τεφετέρια μέ καταχωνιασμένα ἠθικὰ σκάνδαλα. Καί νά δημιουργήσουν τέτοιο σεισμό, πού νά συντριβεῖ καί νά σωρι-

αστεῖ στή γῆ ὁ ἡγεμονικός, ἀρχιεπισκοπικός θρόνος.

Τό ὑπογραμμίζω, γιά μιά ἀκόμη φορά, ὅτι ὁ ψίθυρος αὐτός μέ κατατρομάζει. Ἀλλά, πῶς νά τό κάνουμε; Εἶναι ψίθυρος, πού περπατάει καί προκαλεῖ ἀλυσιδωτές ἀντιδράσεις.

Ὁ λαός, ἀγαπητέ Χριστόδουλε, βρίσκεται σέ ἀνησυχία καί σέ στάση ἐπιφυλακτικότητας. Γιά νά μήν πῶ, ὅτι σοῦ χρεώνει βαρεῖες εὐθύνες. Ἡ δική σου διπλοπροσωπία εἶναι, γιά τίς πλατεῖες μάζες, τό μεγάλο πρόβλημα. Ἡ πρακτική σου, ἡ ἀσύμβατη μέ τήν ἠθική, δέν τόν γεμίζει. Ἡ σιωπή σου γιά τά προβλήματα ἡθους (ἦ, ἀκριβέστερα, γιά τά προβλήματα ἀνθρωπικότητας) τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας, καθώς ἀντιπαραβάλλεται μέ τή δυναμική παρέμβασή σου στά ἀρρωστημένα κοινωνικά δρώμενα, τόν κάνει νά σφίγγεται, νά ἀνησυχεῖ καί νά ἀμφιβάλλει. Κάτι περισσότερο: Τόν κάνει νά ἀπορρίπτει στό σύνολό της τήν ἐκκλησιαστική ἡγεσία καί νά αὐτοπροσφέρεται, βορά, στά ἀδηφάγα στόματα τῆς ἀθεΐας.

2. Ἡ καλή μαρτυρία.

Ἰσως προσπερνᾷς, ἀγαπητέ Χριστόδουλε, μέ τήν ἄνεση τοῦ θεσμικοῦ ρυθμιστῆ ἢ μέ τήν ἔπαρση τοῦ ἐξουσιαστῆ τῆ μαρτυρία καί τῆ διαμαρτυρία τοῦ λαοῦ. Ὅταν ἡ ἀγανάκτηση τῶν λαϊκῶν μαζῶν, γιά τίς ἐκτροπές τῶν κατεστημένων ποιμένων του, παίρνει τήν ἐπιτάχυνση ἐνός ὀρμητικοῦ καταρράκτη ἢ μεταποιεῖται σέ χιονοστιβάδα, ἀντιτάσσεις στό καταλυτικό φαινόμενο τῆ σιωπῆ σου. Δείχνεις νά πιστεύεις, πῶς μέ τή σιωπή σου θά φρενάρεις τήν καταφορά καί θά σταματήσεις τό σάλο.

Πιθανό, νά θεωρεῖς τόν ὁμαδικό, λαϊκό ξεσηκωμό, τίς συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας καί τά συλλαλητήρια, πού ὀργανώνονται κατά καιρούς στά διάφορα διαμερίσματα τῆς ἐλληνικῆς πατρίδας, συμπτώματα παραπλάνησης ἐκ μέρους κάποιων ἀσυνείδητων ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας κατά τῶν λειτουργῶν Της. Δέν ἀποκλείεται νά ἀντιμετωπίζεις τήν τυχόν ἀπλωμένη καί γενικευμένη δυσαρέσκεια ἐνός τοπικοῦ ποιμνίου, ὡς ἀποκύημα φαντασίωσης, πού ἐπενδύεται σέ κουτσομπολιό τῆς γειτονιάς, παραγεμίζεται καί διογκώνεται, καθώς περνάει ἀπό τόν ἕνα στόν ἄλλο καί καταντάει κράχτης καί μηνυτῆς σκηνοθετημένων σκανδάλων.

Θά μοῦ ἐπιτρέψεις νά σοῦ ὑπογραμμίσω, ἀνοιχτά καί ἐμφαντικά, ὅτι δέν ἔχεις κανένα δικαίωμα νά περιφρονεῖς τήν παγιωμένη συνείδηση καί τή γενικευμένη μαρτυρία τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτή ἡ κατάθεση, πού συχνά παίρνει τήν ἔνταση καί τήν ποιότητα ἀγωνίας, εἶναι ὁ συγκλονισμός τῆς λαϊκῆς ψυχῆς, πού δέν ἀνέχεται μήτε τήν ὑποκρισία, μήτε τήν κακοδιαχείριση τῆς χαρισματικῆς ἐπισκοπικῆς ἐξουσίας, μήτε τήν ἀπροκάλυπτη διαφθορά.

Ἡ περιφρόνηση τῶν φημῶν, πού ἔρπουν στίς ἐκκλησιαστικές ἐπαρχίες, εἶναι συμπεριφορά ὑποπτη καί ἔνοχη. Ὑποπτη, γιατί δέν ἀποκαλύπτει τά κίνητρά της καί τίς σκοπιμότητες, πού ἐξυπηρετεῖ. Καί ἔνοχη, γιατί βρίσκεται ἔξω καί πέρα ἀπό τό πλαίσιο τῶν Καινοδιαθηκικῶν καί Πατερικῶν παραινέσεων.

Ἡ προσταγή τοῦ ἀποστόλου Παύλου, φίλε Χριστόδουλε, πού ὀριοθετεῖ

τήν «ἔξωθεν καλή μαρτυρία» ὡς ἀπαραίτητο προσόν τοῦ λειτουργοῦ τῆς Ἐκκλησίας, δέν εἶναι ἀπό τίς προδιαγραφές, πού ἐπαφίενται στήν ἐπιλογή μας ἢ στή σκοπιμότητα τῶν διπλωματικῶν ἐλιγμῶν μας. Κανένας μας δέν δικαιούται νά παρακάμψει τό ἀποστολικό πρόσταγμα καί νά γυρίσει τίς πλάτες στίς διάσπαρτες φῆμες.

Καί τί εἶναι ἡ «ἔξωθεν καλή μαρτυρία»; Δέν εἶναι ἡ διάχυτη ἐπιδοκιμασία καί ἀναγνώριση, ἡ ἐκτίμηση τῆς ἀκεραιῆς προσωπικότητας, πού βρίσκειται σταθερά προσανατολισμένη στή λατρεία καί στήν ὑπηρεσία τοῦ Θεοῦ καί ἐπιβάλλεται στήν εὐρύτερη πνευματική οἰκογένεια μέ τή γονιμότητα τῆς πίστεως τῆς καί μέ τήν εὐγένεια τοῦ ἡθους τῆς;

Καί, ἀντίστοιχα, τί εἶναι ἡ μυριόστομη «κακή μαρτυρία», παρά ἡ γενικευμένη πεποιθήση, πώς ὁ ρασοφόρος, πού ἐμφανίζεται ὡς ἀντιπρόσωπος Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού «προκάθεται εἰς τύπον καί τόπον Χριστοῦ», εἶναι ἀνάξιος νά φέρει τό σχῆμα καί τήν ιδιότητα τοῦ ποιμένα;

Στά γήπεδα τῶν κοινωνικῶν ἀναταραχῶν καί στή γλώσσα τῆς πολιτικῆς σκοπιμότητας, ἡ συγκέντρωση τοῦ πλήθους χαρακτηρίζεται, περιφρονητικά, ἴσως καί ἀτιμωτικά, μάζα καί ἡ διατύπωση τῶν ποικίλων αἰτημάτων του μανουβράρεται πρὸς τήν κατεύθυνση τῆς ἐξυπηρέτησης τῶν σχεδίων τῆς κατεστημένης ἐξουσίας.

Στήν Ἐκκλησία, ἡ φωνή τοῦ λαοῦ, ἡ «καλή» ἢ ἡ «κακή» μαρτυρία του γιά τίς προσωπικές ἢ γιά τίς κοινές πράξεις τῶν Ἐπισκόπων του, εἶναι ἐκπλήρωση χρέους. Εἶναι μετοχή στά δρώμενα τῆς Ἐκκλησίας, πού θεσμοθετεῖται ἀπό τίς

ἐπιταγές τῶν Ἱερῶν κειμένων, ἀπό τήν Καινή Διαθήκη καί ἀπό τοὺς Ἱερούς Κανόνες καί προσυπογράφεται ἀπό τή μακραίωνη πράξη. Ὁ λαός μιλάει, γιατί ἔχει δικαίωμα καί ὑποχρέωση νά μιλήσει. Καί ἀπορρίπτει τόν διεφθαρμένο καί ἐκμεταλλευτὴ Ἐπίσκοπο, γιατί ἔχει τό δικαίωμα καί τήν ὑποχρέωση νά τόν ἀπορρίψει.

Ἴσως μοῦ ὑπενθυμίσεις, πώς δέν λείπουν καί τά περιστατικά τῆς ζηλοφθονίας, τοῦ μίσους καί τῆς κατασυκοφάντησης τῶν ἰδιαίτερα προσοντούχων καί δυναμικῶν στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ δηλωμένοι ἐκπρόσωποι τοῦ ἀθεϊσμοῦ ἢ, ἀκόμα καί οἱ ρασοφόροι τῆς ἐμπορευματοποιημένης ἱερωσύνης, εὐκολα ἀνοίγουν τό στόμα τους καί διασπείρουν φῆμες, πού δέν ἔχουν οὔτε οὐγκιά ἀλήθειας στό χαλκευμένο φύραμά τους. Καί ἴσως ἐρμηνεύσεις τήν κλασσική μεθοδολογία τῆς σιωπῆς σου, ὡς πράξη περιφρόνησης πρὸς τοὺς συκοφάντες καί πρὸς ὅλους ἐκείνους, πού ἐπενδύουν πάνω στίς συκοφαντικές καταβολές.

Κανένας δέν θά σοῦ ἀρνηθεῖ, ὅτι ὑπάρχουν συκοφαντικά σκευάσματα, πού διακινοῦνται μέ πρόθεση νά μειώσουν ἢ καί νά ἐξοντώσουν τίμιους λειτουργούς. Ἀλλά ποιός καί μέ ποιό τρόπο θά διαχωρίσει τίς συκοφαντικές καταγγελίες ἀπό τά γνήσια καί πηγαία ξεσπάσματα τῶν ψυχῶν; Δέν εἶναι ἀρμόδια ἡ ἐκκλησιαστική διοίκηση, νά διερευνήσει μέ προσοχή τίς καταγγελίες ἢ, ἀκόμα καί τίς διάχυτες φῆμες καί νά ἀποκαταστήσει τήν τάξη; Καί δέν εἶναι αὕτη, πού θά καθάρει τόν ἐκκλησιαστικό περίβολο, σέ περίπτωση, πού ἡ κατακραυγή δέν εἶναι προϊόν

ζήλειας ή δολιότητας, αλλά κατάθεση υπεύθυνης μαρτυρίας; Πώς και μέ ποιό τρόπο; Ή θά αναστηλώσει τό κύρος τών τίμιων λειτουργών, διακηρύττοντας, μέ βάρος εϋθύνης και μετά από έξονυχιστική έρευνα, ότι έπεςαν θύματα συκοφαντίας και ζητώντας τήν υποδειγματική τιμωρία τών συκοφαντών. Ή θά απομακρύνει από τό πανάγιο Θυσιαστήριο τούς έπίορκους λειτουργούς, πού πρόδωσαν τήν αποστολή τους και έγιναν πρόξενοι διαταραχής τής σχέσης του ποιμνίου μέ τόν ποιμένα τους.

Άλλη, παρακαμπτήρια, μεθόδευση δέν νομιμοποιείται.

Ή σιωπή, μπροστά στην καθολική «έξωθεν κακή μαρτυρία», δέν αντισταθμίζει τό σάλο και δέν έξουδετερώνει τήν έπιβαρυντική κρίση. Δέν θεραπεύει τήν πικρία, τήν αποστροφή και τήν αγανάκτηση. Και δέν αποκαθιστά τήν άξία τών μετοχών τής Ίεραρχικής οίκογένειας.

3. Οί σαρωτικές έκρήξεις τών Μ.Μ.Ε.

Δέν μοϋ έπιτρέπεται νά ολοκληρώσω τήν εκδίπλωση τών άνησυχιών μου και νά βάλω τελεία και παϋλα στό «κατηγορώ» μου, άν δέν αναφερθώ, έστω συνοπτικά, στίς άπανωτές δημοσιογραφικές και τηλεοπτικές αποκαλύψεις σκανδάλων, πού λειτούργησαν ως εκρήξεις άτομικής γόμωσης και ίσοπέδωσαν, κυριολεκτικά, τούς θρόνους και τίς υπολήψεις τών μελών τής έλληνικής Ίεραρχίας.

Μπορείς, ή, τολμάς, άγαπητέ Χριστόδουλε, νά δώσεις μιá ολοκληρωμένη και ακριβή έκθεση τών δεσποτικών,

άλλά και τών ιερατικών σκανδάλων, πού ξεχύθηκαν, ως όχετοί, από τά δημοσιογραφικά πιεστήρια και από τά τηλεοπτικά παράθυρα; Έχεις τό κουράγιο νά έμφανιστεΐς μπροστά στό λαό και νά μιλήσεις άντρίκια, δίνοντας έξηγήσεις, γιά όσα καταγγέλλθηκαν και γιά όσα έμφανίστηκαν, μέ χυδαίο γλωσσάριο και μέ αδιάντροπη εικόνα, ως διάλογοι και ως πράξεις φίλων σου και συνεργατών σου, φορέων τής έπισκοπικής μίτρας ή τής ιδιότητας του έπιτελικού παράγοντα τής Ίεράς Συνόδου; Ό λαός, όλος ό λαός, άπ' άκρη σέ άκρη τής έλληνικής γής και έξω από τά σύνορα τής χώρας μας, άκουσε και είδε. Έκρυσπε, από ντροπή, τό πρόσωπό του και έμεινε, θλιμμένος και κλαμένος, περιμένοντας τή δική σου έκρηξη. Τήν επανάσταση τής κορυφής, πού θά επικύρωνε τήν πιστότητά σου στό εκκλησιαστικό ήθος και θά σάρωνε, μέ όρμητική και δυναμική επέμβαση τήν «κόπρο του Αύγείου». Και, μετά τήν κάθαρση, θά ήθελε νά σέ δεΐ, μέ καθαρό τό μέτωπό σου, νά έμφανίζεσαι, στά Ίδια τηλεοπτικά παράθυρα και νά αναγγέλλεις, τό αποτέλεσμα του άγώνα σου.

Άτυχώς, άτυχέστατα, καμιά γενναία κίνηση δέν έγινε από τό άνάκτορο τής άπραξίας σου. Ό λαός, πού είδε και πού άκουσε τόν καταρράκτη τής χυδαιότητας, δέν είδε και δέν άκουσε τό κλάμα και τήν αντίδραση του προκαθήμενου τής Έκκλησίας. Σέ είδε νά κορδώνεσαι σέ δημόσιες εμφανίσεις, σέ άκουσε νά κατακεραυνώνεις τούς κερδοσκόπους μικροβιοπαλαίστες, σέ παρακολούθησε νά κονταροχτυπιέσαι μέ τόν Πατριάρχη γιά τίλους κοσμικής ύπεροχής, αλλά δέν σέ

είδε νά παίρνεις στό χέρι τό φραγγέλιο καί νά καθαρίζεις τήν αύλή τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τά μιάσματα.

Τό «πῶς» καί τό «γιατί» ἔμεινες ἄφωνος, στοιχειοθετοῦν τό ἄλυτο, γιά τήν παροῦσα στιγμή, αἰνιγμα. Συνθέτουν μεγάλο μυστήριο, πού περιμένει τή δι-αλεύκανσή του καί τήν ἐρμηνεία του.

Πρός τό παρόν ὁ λαός, ὁ παρατηρητής τῶν εἰδεχθῶν σκανδάλων καί ἀποδέκτης τῆς αἰνιγματικῆς σιωπῆς σου, δίνει τίς δικές του ἐρμηνεῖες.

Ἦχι κολακευτικές γιά τό ἀρχιεπισκοπικό πρόσωπό σου. Καί ὄχι ἐνισχυτικές τοῦ κύρους τῆς Ἱεραρχίας.

Ἄν ἔχεις ἀνθρωπο ἐμπιστοσύνης κοντά σου, ἂν ὑπάρχει κάποιος ἀπό τοὺς ἐπιτελεῖς σου ἢ τοὺς συνεργάτες σου, πού δέν δουλεύει μέ τίς προδιαγραφές καί μέ τίς σκοπιμότητες τῆς κολακείας, ἀνάθεσέ του τήν εὐθύνη, νά κάνει μιά περιοδεία στίς γειτονιές τῆς ἐπισκοπικῆς σου κυριαρχίας καί στά κέντρα συνάντησης καί διαλόγου τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν. Νά συλλέξει, ἀπό πρώτη πηγή, τή λαϊκή ἀγανάκτηση. Μόνο ἔτσι θά μπορέσεις νά σχηματίσεις ἀνεπηρέαστη γνώμη καί νά προβληματιστεῖς γόνιμα.

Ἐγώ, συνοψίζοντας, στήνω μπροστά σου τό ἀμείλικτο ἐρώτημα: Χριστό-

δουλε, ὑπάρχει ἢ δέν ὑπάρχει ἔλλειμμα ἡθους στήν Ἱεραρχία, στήν ὁποία προεδρεύεις καί μέ τήν ὁποία συναποφασίζεις σέ θέματα πίστεως καί Ὁρθόδοξου ἡθους; Ὑπάρχουν ἢ δέν ὑπάρχουν σκάνδαλα, πού ἀνατρέπουν τήν ἠθική τάξη; Ὑπάρχουν ἢ δέν ὑπάρχουν σκανδαλοποιοί, πού καταβρωμίζουν τό ἱερό Θυσιαστήριο;

Ἄν ἀποδέχεσαι τήν ὑπαρξή τους, ἐνημέρωσε τίμια καί λεπτομερειακά τό λαό, γιά τίς διαδικασίες, πού ἀκολουθήσες, στήν προσπάθειά σου νά καθάρεις τήν Ἐκκλησία ἀπό τόν ἠθικό ρύπο.

Ἄν δέν ἀποδέχεσαι τήν ὑπαρξή τῶν σκανδάλων, δηλώσέ το ἐπίσημα, συνοδεύοντας τή δηλώσή σου καί μέ τά ἀπαράιτητα ντοκουμέντα, πού ἀποδεικνύουν στέρεη καί ἀδιάσειστη τή δι-αλεκτική σου καί πείθουν, γιά τό «ἀνέγκλητο» (Α΄ Τιμοθ. γ΄ 10) τῶν 80 Μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Δέν εἶμαι μόνο ἐγώ, πού περιμένω ἀπάντηση. Στό θάλαμο τῆς ἀναμονῆς βρίσκονται πολλοί. Ἀλλά, ἐγώ βαρύνομαι μέ τήν ἀπογοήτευση. Εἶμαι βέβαιος, πῶς δέν πρόκειται νά δοθεῖ ἀπάντηση ἀπό τό μεγαλόπρεπο ἡγεμόνα Χριστόδουλο.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Παπα-Γιάννη

Τᾶμαθες; Ὁ ἀγώνας γιά τίς ταυτότητες προδόθηκε ἀπό τό Χριστόδουλο. Τό θέμα θά τό θέσει στόν «πρέποντα καιρό»...

**Φιλικά
Παπα-Γιώργης**

Τό Μυστήριο της Ἐκκλησίας

χει πολλές φορές λεχθεῖ ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι ἀπλὸς κοσμικὸς θεσμός, εἶναι Μυστήριον. Κάτι, δηλαδή, τὸ ὁποῖον ὑπερβαίνει τὴν ἱκανότητα συλλήψεως τοῦ νοῦ, ξεπερνάει τὰ ὅρια πετάγματος τῆς καρδιάς, ἐξαντλεῖ τίς δυνατότητες ἐκφράσεως τῆς γλώσσας καὶ ὑπερακοντίζει τὴν κοινή λογική καὶ τὴ σωρευμένη ἀπὸ τὴν συγκρότηση τῶν κοινωνικῶν μορφωμάτων ἐμπειρία. Μὲ δεδομένη αὐτὴ τὴν περιορισμένη ἱκανότητα τοῦ ἀνθρώπου νὰ διεισδύει στὰ πράγματα, πολλοὶ θεωροῦν ἀνώφελο, ἴσως ἐπικίνδυνον, νὰ προσπαθεῖ κανεὶς νὰ προσεγγίσει τὸ Μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας. Παρὰ ταῦτα, ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ ἱστορικὸ δεδομένο. Δυναμικὴ πραγματικότητα, πού σώζει. Ἀπὸ καθημερινὸ γεγονὸς, μαρτυρημένο ἀπὸ τὴν ἐμπειρία αἰώνων. Δέν θά ἦταν, ἐπομένως, σφάλμα νὰ ἐπιχειρήσει κανεὶς νὰ σχολιάσει τὸ Μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας, μὲ στόχο νὰ Τό ἀναδείξει καὶ «μετὰ λόγου γνώσεως» νὰ προσπέσει καὶ ταπεινά νὰ Τό προσκυνήσει.

Μιά εἰκόνα ἀπ' τὸ φυσικὸ κόσμον προσφέρεται ὡς τύπος γιὰ τὴν Ἐκκλησία. Εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ παγόβουνου. Τὸ τμήμα τοῦ παγόβουνου, πού φαίνεται πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας καὶ εἶναι προσιτὸ σέ μᾶς, εἶναι μικρὸ ποσοστὸ αὐτοῦ, πού βυθισμένο στὴν ἄβυσσον τῶν ὠκεανῶν δέν φαίνεται. Ἔτσι καὶ ἡ Ἐκ-

κλησία. Δέν ἐξαντλεῖται στό Ἰδρυμα, πού βλέπει ὁ κόσμος, μὲ τοὺς θεσμούς, τὴν τάξη καὶ τὴν ὀργάνωσή Του, μὲ τὸ ἀνθρώπινο δυναμικὸ, καλὸ ἢ κακὸ, μὲ τὸ κοινωνικὸ ἔργο, μὲ τίς σκιές καὶ τὰ προβλήματά Του. Ἀπροσδιόριστο σέ μέγεθος μέρος τῆς Ἐκκλησίας βρίσκεται κρυμμένο στὸν ὠκεανὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Πλέει βυθισμένο στὰ βάθη τὰ ἀπροσμέτρητα τῆς Χάριτος, πού ὡς αἷμα καὶ ὕδωρ ἔρρευσε ἀπὸ τὴ «νυγεῖσα» πλευρά τοῦ σταυρωμένου Νυμφίου καὶ ἔχτισε, ὡς ἄλλην Εὐα, τὴν Ἐκκλησία. Τῆς Χάριτος, πού, ὡς «φερομένη πνοὴ βιαία» γέμισε τὸν οἶκον τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ἱδρυσε τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν ἔστειλε νὰ πορευθεῖ καὶ νὰ ἀγκαλιάσει ὅλον τὸν κόσμον ὡς τὸ μέγιστον «μυστήριον κραυγῆς», τὸ ὁποῖον σιωπηλὰ καὶ «ἐν ἡσυχίᾳ Θεοῦ ἐπράχθη» (πρβλ. Ἁγ. Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος, Ἐφεσ. 19, 1).

Αὐτὸ τὸ μυστηριακὸ βάθος τῆς μιᾶς καὶ ἐνιαίας Ἐκκλησίας, ὁρατῆς καὶ ἀόρατης, δέν θὰ πρέπει νὰ τὸ παραβλέπουμε, ὅταν θεωροῦμε τὸ θεσμικὸ πλαίσιον, μέσα στὸ ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία πορεύεται στὸν κόσμον. Τὸ ἀντίθετον θά ἦταν πνευματικὴ ραστώνη καὶ ἀσύγγνωστη ἀμέλεια γιὰ ὅποιον θέλει νὰ λέγεται τέκνον Της, γιὰτὶ πάντα ἔλλοχευε ὁ κίνδυνος νὰ θαφτεῖ τὸ Μυστήριον στὴν ἰλὺ τῆς καθημερινότητος, ἡ δὲ Ἐκκλησία νὰ θεωρηθεῖ ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς θεσπισμένους

ἄξονες τῆς κοινωνίας. Ἡ, ἀκόμα, νά ἀμφισβητηθεῖ ἡ γνησιότητα τῆς ἐγκόσμιας πλευρᾶς Της καί τό σωτηριῶδες κύρος Της νά ἀναζητηθεῖ κάπου, σέ μιά ὑπερκόσμια ἰδεατή οὐτότητα. Καί στή μιά καί στήν ἄλλη περίπτωση ἡ Ἐκκλησία θά ἔχανε τή σωστική Της δύναμη. Θά γινόταν μιά συμβατική παράμετρος, ἐπίτευγμα τῆς κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων καί κατάκτηση τοῦ πολιτισμοῦ τους.

Συχνά μιλάμε γιά «τόν κόσμο τῆς Ἐκκλησίας». Ποιοί, ὅμως, ἀποτελοῦν τήν Ἐκκλησία; Οἱ ἀπαντήσεις στό ἐρώτημα αὐτό θέλουν τήν Ἐκκλησία νά ἀποτελεῖται ἀπ' ὅλους τούς βαπτισμένους Χριστιανούς. Ἄλλοτε ἀπ' ὅσους, κατά δήλωσή τους, πιστεύουν στό Χριστό. Ἄλλοτε ἀπ' ὅσους συμμετέχουν στά μυστήρια καί γενικά στή ζωή τῶν κατά τόπους ἐνοριῶν, ἡ ἀπ' ὅσους ἐργάζονται στόν πνευματικό ἀγρό τῆς Ἐκκλησίας ἡ συνδράμουν τό ἔργο Της, ἠθικά ἡ ὑλικά. Ἄλλοτε, τέλος, ἀπ' ὅσους ἀσκοῦν ἐπάγγελμα μέσα στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας, κληρικούς καί λαϊκούς. Ὅλες αὐτές οἱ τοποθετήσεις ἔχουν λογική βάση. Δίνουν τή δυνατότητα σέ κάποια ἀρμόδια ἀρχή νά ἐκδώσει, χωρίς δυσκολία, σχετικά πιστοποιητικά ἡ δελτία ἀναγνωρίσεως μέλους. Ὅμως, στήν πραγματικότητα, μόνον ὁ Θεός γνωρίζει ποιός εἶναι γνήσιο μέλος τῆς Ἐκκλησίας Του καί ποιός ὄχι, γιατί ἡ ιδιότητα αὐτή τοῦ μέλους ἀπορρέει ἀπό τή ιδιαίτερη προσωπική σχέση τοῦ πιστοῦ μέ τό Θεό. Ἀπό τό «*Θεόν γινώσκειν καί Θεῷ γινώσκεισθαι*» (ἀπό τό ὅτι γνωρίζει κανεῖς τό Θεό καί εἶναι γνωστός στό Θεό, κατά τό μαρτυρικό ἀπόστιχο τοῦ δ' ἡχου). Ἀπό τή Θεογνωσία, δηλαδή, γιά τήν ὁποία κάθε πιστός καλεῖται νά «*πωλήσει τά ὑπάρχοντά του*» καί νά τήν ἀποκτήσει, καί ἡ ὁποία δέν

ἀποτυπώνεται σέ ταυτότητες καί ἔγγραφα. Ἀνήκει στό χῶρο τοῦ Μυστηρίου.

Στήν Π. Διαθήκη ὁ Προφήτης Μιχαῖας ρωτᾷ: «*Τί Κύριος ἐκζητεῖ παρά σου (τί θέλει ἀπό σένα ὁ Κύριος) ἀλλ' ἢ τοῦ ποιεῖν κρίμα* (νά ἐφαρμόζεις δικαιοσύνη) *καί ἀγαπᾶν ἔλεον* (νά φέρεσαι μέ εὐσπλαγχνία καί ἀγάπη πρὸς τόν πλησίον σου) *καί ἔτοιμον εἶναι τοῦ πορεύεσθαι μετά Κυρίου Θεοῦ σου* (μέ προθυμία νά λατρεύεις τό Θεό, νά ζεῖς κοντά Του καί κατά τίς ἐντολές Του);» (στ' 8). Καί ὁ μακαριστός ἐρμηνευτής π. Ἰωήλ Γιαννακόπουλος σχολιάζει τό στίχο: «*Ὁ Θεός ζητεῖ ἐσωτερικὴν ἀνακαίνισιν καί ὄχι ἐξωτερικὰς θυσίας... Ὁ Κύριος δέχεται τὰς ἐξωτερικὰς θυσίας* (σσ ἀφοῦ ὁ Ἰδιος τίς εἶχε νομοθετήσει). *Πρό αὐτῶν ὅμως καί ὑπεράνω αὐτῶν... εἶναι ἡ λατρεία ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ*» («*Οἱ Μικροὶ Προφῆται*», Ἀθῆναι 1963, σελ. 159-160). Πρᾶγμα, θά προσθέταμε, πού ὁδηγεῖ τόν πιστό σέ βαθειά ταπείνωση καί συναίσθηση (ὄχι ψευδαίσθηση, οὔτε ὑποκρισία), ὅτι ἀνήκει στό Θεό, ὅτι εἶναι ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. «*Μὴ φοβεῖσθε, τοῦ γὰρ Θεοῦ εἰμί ἐγώ*» (Γεν. ν' 21) εἶχε πεῖ ὁ ἰσχυρὸς πιά «πάγκαλος» Ἰωσήφ στους ἀδελφούς του, ὅταν, μετὰ τόν θάνατο τοῦ πατέρα τους Ἰακώβ, περίτρομοι πῆγαν νά τόν ἱκετεύσουν νά μὴ τοὺς ἐκδικηθεῖ, πού τόν εἶχαν παλιά πουλήσει σά σκλάβο. Εἶχε συναίσθηση τῆς στενῆς καί ἀδιάλειπτης σχέσεώς του μέ τό Θεό, μέ βάση τήν ὁποία ὁ Ἰωσήφ ἔλεγχε τή ζωή του καί ρύθμιζε τὰ διαβήματά του. «*Πῶς ποιήσω τό ρῆμα τό πονηρόν τοῦτο καί ἀμαρτήσομαι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ;*» (Γεν. λθ' 11), ἦταν τὰ λόγια, μέ τὰ ὁποία εἶχε ἀποκρούσει τοὺς πειρασμούς τῆς γυναίκας τοῦ ἀφεντικοῦ του Πετεφρῆ. Πόσοι ἀπὸ μᾶς θά ἄντεχαν νά ἰσχυρισθοῦν ὅτι ζοῦν

‘Ο άνιδιοτελής!!!

Τί νά σᾶς ἐξομολογηθῶ καί τί νά σᾶς ὁμολογήσω! Ἀνακάλυψα τόν ἄμεμπτο δεσπότη. Τόν τίμιο καί τόν σεβαστικόστουςΚανόνεςκαίστίςπαραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας μας. Καί τήν ἴδια μέρα τόν ἔχασα. Μόλις πῆγα νά βάλω στό στόμα μου τό γλυκὺ ζουρί τοῦ θαυμασμοῦ καί τῆς ἀνακούφισης, μοῦ τό τράβη-

μέ διαρκή τή συναίσθηση τῆς ἀγαπητικῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ!... Ὅσοι καί ἂν εἶναι, ὅποιο ἐκκλησιαστικό ὀξίωμα καί ἂν κατέχουν, σ αὐτούς καί μόνο σ αὐτούς θά ἄξιζε ὁ τίτλος τοῦ μέλους τῆς Ἐκκλησίας.

Σύμφωνα μέ τή διδασκαλία Του, ὁ Χριστός δέν διστάζει νά ἀποδοκιμάσει καί νά ἀπορρίψει ἀνθρώπους, κατὰ τὰ φαινόμενα δικούς Του, μέ τή σαφή δήλωση «δεν σᾶς γνωρίζω». Ἀνθρώπους, πού ἀστόχησαν στήν προσωπική τους πνευματική ζωή, καί πού μπορεῖ νά ἀνήκαν στήν τάξη τῶν ἀφιερωμένων μοναχῶν, πού εἶχαν βγεῖ γιά νά προῦπανθήσουν τόν Κύριο, ὅπως οἱ πέντε μωρές παρθένες (Ματθ. κε' 1-13), εἴτε στήν τάξη τῶν ἐργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου, καί μάλιστα τῶν προικισμένων μέ πλοῦσια χαρίσματα διδαχῆς ἐν Χριστῷ, ἀκόμα καί τελέσεως θαυμάτων (Ματθ. ζ' 22-23). Μέσῳ αὐτῶν μπορεῖ ὁ Θεός νά σώζει τό λαό, ἐγκεντρίζοντάς τον στήν Ἐκκλησία Του, ὅμως οἱ ἴδιοι προσωπικά νά εἶναι νεκρά μέλη Της. Στήν οὐσία, μένοντας ἔξω ἀπό τήν πύλη τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, βρίσκονται ἐκτός Ἐκκλησίας, ἔστω

ξαν τὰ ἀφεντικά μου βίαια καί μέ χλευασμούς.

Θά σᾶς ἐξηγήσω τὰ πράγματα καί θά μέ καπολάβετε.

Τυχαία ἔπεσε στά χέρια μου μιά ἐφημερίδα, πού δημοσίευε ρεπορτάζ γιά τή χοντρή κόντρα Χριστόδουλου-Βαρθολομαίου. Καί, νεωκόρος ἐγώ, ἄνθρωπος τῆς Ἐκκλησίας, τό διάβασα-κυριολεκτικά τό ρούφηξα-ἀπό τήν ἀρχή ἴσαμε τό τέλος.

Καυτό τό θέμα. Καί πολυσυζητημένο. Οἱ προϊστάμενοί μου παπάδες τό ἀνασκαλεύουν ὅλη μέρα καί βρίσκουν ὑλικό γιά τσακωμό ἢ γιά ψυχαγωγία. Ἀλλά καί οἱ λαϊκοί, πού μπαينوβγαίνουν στό Ναό

καί ἂν κάποτε μπορεῖ νά ἐμφανίζονται στόν κόσμο κρατώντας στό χέρι σφραγίδα ὑψηλῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρμοδιοτήτων καί ἐξουσιῶν.

Παράδοξα γιά τήν πεπτωκυία ἀνθρώπινη λογική εἶναι τὰ γεγονότα, πού ὁδήγησαν στήν ἄμεση πολιτογράφηση στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ-Ἐκκλησία τοῦ σταυρωμένου ληστῆ ἀπό τόν ἴδιο τόν Κύριο. Χωρίς τίς ὅποιες οὐσιαστικές καί ἀναγκαῖες προϋποθέσεις γιά νά θεωρηθεῖ κάποιος μέλος τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ληστής ἔγινε τύπος καί ὑπογραμμός καί ἵνδαλμα Ἁγίων Μαρτύρων, Ὁσίων καί Πατέρων. Φαίνεται ὅτι στό βάθος Της ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἓνας χώρος ὑπαρξιακῆς μετάνοιας καί ὁμολογίας ὅτι, ὄχι ὁ ὅποιοσδήποτε χρυσοστόλιστος ἡγέτης καί πανίσχυρος ἐξουσιαστής, ἀλλά ὁ Ἰησοῦς, πού πεθαίνει ἄσημος καί ἐγκαταλελειμμένος πάνω στό Σταυρό, εἶναι ὁ «πάλιν ἐρχόμενος μετά δόξης». Αὐτή ἡ μετάνοια καί ἡ ὁμολογία ὑπῆρξε ὁ ἄθλος τοῦ ληστῆ, πού τόν καταξίωσε...

μας, τό διατηροῦν σπὴν ἄκρη τῆς γλώσσας τους. Κάτι ἔχουν νά ποῦν καί κάτι ἔχουν νά ρωτήσουν.

Ἡ ἔνταση τῆς ἀντιπαράθεσης ἐντυπώσισε καί μένα καί μέ ἐπηρέασε. Τό ἐνδιαφέρον, γιά τίς ἀψιμαχίες ἢ γιά τίς ἐπίμονες ἀντιπαράθεσεις, πέρασε μέσα μου. Ἔγινε στοιχεῖο τοῦ DNA μου. Καί πετώω καί ἐγώ, ὁλοῦθε, τό λογάκι μου, σά νά εἶμαι σύμβουλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἀθηνῶν ἢ τῆς Πόλης.

Στό δημοσίευμα, πού ρούφηξα τελευταία, ἀνάμεσα στά πολλά ἄλλα, συνάντησα καί τότε στυγαγόμιο τοῦ Μητροπολίτη Ἀνθιμου. Τοῦ μεσολαβητῆ ἀνάμεσα στο Φανάρι καί σπὴν Ἀθήνα, πού, ὅπως λέγεται καί γράφεται, ἔχει ἐτοιμάσει τίς βολήτσες του γιά νά μεταναστεύσει σπὴ Θεσσαλονίκη. Τώρα, πού ὅλοι μεταναστεύουν, οἱ Ἀλβανοὶ ἔρχονται σπὴν Ἑλλάδα καί οἱ Ἕλληνες πηγαίνουν σπὴν Κούβα, λαχτάρησε καί ὁ Ἀνθιμος νά παρατήρει πὴν ἀκριβὴς Ἀλεξανδρούπολη καί νά μεταφέρει πὴν ἔδρα του σπὴ νύκρη τοῦ Θερμαϊκοῦ. Μιά καί δέν κατάφερε νά κατηφορίσει σπὴν Ἀθήνα καί νά γίνεῖ Μακαριώτατος, ἡμωναδική, ἐναλλακτικὴ λύση, εἶναι νά καταλάβει τό θρόνο τῆς Θεσσαλονίκης καί νά ἀκούσει νά τὸν προσφωνοῦν «Παναγιώτατο». Μεγάλῃ ἢ πόλῃ. Ἱστορικὴ ἢ Μητρόπολη. Χορταστικὴ ἢ μερίδα τῆς δόξας καί ἡ πῖτα τῶν οἰκονομικῶν τῆς. Ἡ εὐκαιρία δέν θά ἔπρεπε νά ξεφύγει μέσα ἀπὸ τὰ χέρια του.

Τὸν καημένο τὸν Ἀνθιμο, ὅπως φαίνεται, τὸν ἔφαγαν οἱ κακὲς οἱ γλώσσες. Οἱ φιδίσιας γλώσσες, πού κυκλοφοροῦν μέσα στοὺς ἐκκλησιαστικούς διαδρόμους. Αὐτοί, οἱ «κακεντρεχεῖς», εἶπαν, πὼς ὁ ἄλλοτε ἐπίδοξος γιά τὸ θρόνο τῆς Ἀθήνας Ἀνθιμος, τρέχει σὲ Ἀθήνα καί σὲ Κωνσταντινούπολη, μόνο καί μόνο, γιὰ νά ἀποκητήσῃ μὲν ἄξιουσιν καί νά διεκδικήσει τὸ θρόνο τῆς Θεσσαλονίκης.

Διάβαισα, λοιπόν, σπὴν ἐφημερίδα, ὅπῃ ὅλες αὐτὲς οἱ φῆμες δυσσαρέστησαν τὸν κ. Ἀνθιμο. Καί ἔνοικωσε πὴν ἀνάγκη νά κάνει εἰδικὴ δηλώση, γιά νά τίς ἀνατρέψει.

Νά τί εἶπε: «*Λυποῦμαι καί μόνο, πού λέγεται καί τέτοιο. Μόνον ἄνθρωποι, πού δέν με γνωρίζουν θά μπορούσαν νά τό υποθέσουν. Ἐγώ, ἐγγράφως πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπο, ἔχω δηλώσει ὅτι ἡ προσπάθειά μου εἶναι ἔξω ἀπὸ κάθε ἰδιότητα. Ἀλλὰ καί ἐνώπιον τοῦ Πατριάρχου, τῶν συνεργατῶν του καί τοῦ μητροπολίτη Βεροῖας Παντελεήμονα ἔκανα πὴν ἴδια δήλωση.*»

Σκαθάρι, ὅπως εἶμαι, πῆρα πὴν ἐφημερίδα καί ἔτρεξα στὸν παπα-Γιώργη.

-Νά ἔνας τίμιος ἄνθρωπος, εἶπα, πού εἶναι πέρα γιὰ πέρα ἀνεπηρέαστος ἀπὸ πὴν ἰδιότητα. Τρέχει, ἀγωνίζεται, πασκάει νά φέρει σὲ συνεννόηση καί συνεργασία τὸν Πατριάρχη μετὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο καί δέν ζητᾷ κανένα ἀντάλλαγμα. Προσφέρει τὸ μόχθο του καί τίς υπηρεσίες του γιά τὸ καλὸ τῆς Ἐκκλησίας καί γιά πὴν ἐνόητα τῶν Ἐπισκόπων Τῆς.

Ὁ παπα-Γιώργης γέλασε καί μετὰ σάρκασε. Σὰ νὰ εἶχα ἐκστομίσει κάποιον μπαρούφα. Νά οὕς πῶ πὴν ἀλήθεια, τό γέλιο του καί ὁ τρόπος του μετὰ σοκάρισαν. Ἐνοίκωσα προσβολή. Καί θέλησα ἐξηγήσεις.

-Μὴ με εἰρωνεύεσαι, τοῦ εἶπα κοφτά. Ἀν ἔχεις καί σὲ μισαλὸ σου, πᾶστο μου. Ἐγώ ἀγράμματος ἄνθρωπος εἶμαι. Δέν ἔχω τίς γνώσεις καί πὴν πονηριά, νά διαβάω πίσω ἀπὸ τὴ βιτρίνα καί νά ἐξακριβώνω τὰ κρυφὰ ἀποθέματα τῆς παλιανθρωπιάς.

-Ἀφελὴς εἶσαι, γύρισε καί μοῦ εἶπε ὁ παπα-Γιώργης, κλείνοντας, μετὰ νόημα, τὸ ἔνα του μάτι. Ἐσύ δέν ξέρεις ἀπὸ πονηριά δεσποτικὴ, μὲτὰ ἀπὸ κουτόλατῶν ἐκκλησιαστικῶν μαγειρειῶν. Γνωρίζεις μόνο νά σκουπίζεις πὴν Ἐκκλησία, νά ἀνάβεις τὰ

κανηλία καί νά σβήνεις τά κεριά.

Τόν κύτταξα δίχως νά πω λέξη. Ἐκεῖνος συνέχισε:

Ἀγαπητέ μου φίλε, ὁ Ἄνθιμος εἶναι τό ἐκτύπωμα τῆς ξεπεσμένης ἰδιοτελείας. Ὅσα «δοξαστικά» καί ἄν ψάλει στήν ἀνιδιοτελεία, δέ θά κολλήσει πάνω του. Ξέρεις πῶς ἔγινε δεσπότης στήν Ἀλεξανδρούπολη; Ἔτσι, πού ἓνας τίμιος ἄνθρωπος δέν θά ἔστεργε ποτέ νά προαχθεῖ. Μέ πονηρές συναλλαγές, μέ προσκυνηματα δουλικά, μέ σπρωξίματα σέ ἁγίους γέροντες, μέ πληρομνή ἀνενημότητας, μέ ποδοπάτηση τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας. Δέχτηκε νά ἐθρονιστεῖ παράνομα καί ἀντικανονικά ἓνας ἀγνότατος γέροντας, ὁ μακαριστός Ἱεράρχης Κωνστάντιος, γιά νά καταλάβει τό θρόνο του. Ὁ Κωνστάντιος ἦταν ὁ καταξωμένος ἱεραπόστολος ὁλόκληρης τῆς ἀνατολικῆς Μακεδονίας. Ἀπελάθηκε βίαια ἀπό τοὺς Βουλγάρους, ὅταν ὁ ἄξοντας κατέλαβε τή χώρα μας. Καί βρέθηκε σέ μιά δεύτερη ἐστία πολέμου καί φωτιάς, στά ἡρωϊκά Καλάβρυτα, ἐμψυχώνοντας τό λαό καί κουβαλώντας στούς ὤμους του τά τσουβάλια μέ τό ἀλεύρι, γιά νά μὴν πεθάνουν ἀπό πῆναι οἱ γέροντες καί τά παιδιά. Καί ὅταν ἦρθε ἡ τραγική ὥρα τῆς μεγάλης συγκρούσης, πῆρε τά βουνά, ἀνέβηκε μόνος του στό Χελμό, γιά νά συναντήσει τόν Ἄρη Βελουχιώτη καί νά τόν παρακαλέσει νά μὴν ἀναπνάξουν τό μοναδικό μέσο συγκοινωνίας, τόν ὁδοντωτό σιδηρόδρομο, γιά νά μὴ σταματήσει ἡ μεταφορά τῶν τροφίμων. Καί, σέ δεύτερη φάση, ὅταν οἱ ἔχθροί ὀρμησαν νά σπείρουν πῆ φωτιά καί τό θάνατο, ὅταν σκότωσαν ὅλους τοὺς ἄντρες τῶν Καλαβρύτων καί ἔβαλαν φωτιά στήν πόλη, ὁ Κωνστάντιος ἔμεινε ὁλόρθος, παρηγορώντας τίς χήρες καί θάβοντας τά νεκρά κορμιά τῶν ἀγαπημένων τους.

Αὐτό τόν ἄνθρωπο ἔδωξε, μέ τό σπαθί

τῆς δικτατορίας, ὁ Ἄνθιμος, γιά νά καταλάβει τό θρόνο του. Καί σέ ρωτᾶω: Αὐτή ἡ ἀνέντιμη πράξη του ἦταν ἔξω ἀπό τήν ἰδιοτελεία ἢ καταμεοῆς τῆς ἰδοτελείας καί τῆς ἀνηθικότητος; Καί δικαιούται αὐτός ὁ ἰδιοτελής καί σπυματισμένος ραισοφόρος νά προβάλλει, ὡς τίτλο τιμῆς καί ὡς ἐγγύηση τήν «ἀνιδιοτελεία» του;

Ὁ παπα-Γιώργης ἦταν ἀναφοκοκκινισμένος. Στό πρόσωπό του ξεχυνόταν ὁ θυμός καί ἡ ἀπαξίωση.

Κουλουριάστηκα καί σκύπησα. Ἄν ἔβγαζα ἄχνα ἀπό τά χεῖλη μου, θά ἔρριχνα λάδι στή φωτιά. Καί ὑπῆρχε φόβος γιά μεγάλη ἔκρηξη.

Ἡ ἐφημερίδα εἶχε μείνει στό χέρι μου. Καί τό χέρι μου ἔτρεμε. Ὅχι ἀπό φόβο. Τόν παπα-Γιώργη τόν εἶχα συνηθίσει καί δέν τόν φοβόμουν. Ἐτρεμα ἀπό τό συγκρο τῆς ἀηδίας καί τῆς ὀργῆς, πού μέ εἶχε καταλάβει.

Αὐτοὶ οἱ δεσποτάδες, πατοῦν πάνω στά πτώματα τῶν ἀδελφῶν τους καί, μετά, καμῶνονται τοὺς ἁγίους καί τοὺς ἀνιδιοτελεῖς!

Ὁ Νεωκόρος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Ἱδιοκτῆτης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

Τά παχειά λόγια...

Στήν ἐφημερίδα «Ελεύθερος Τύπος», πού εἶναι τό σταθερό προπαγανδιστικό ὄργανο τοῦ κ. Χριστόδουλου καί στό φύλλο τῆς 16ης Μαρτίου 2004, διαβάσαμε βαρύγδουπο ἀπολογισμό τῶν κοινωνικῶν δαπανῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ὁ δημοσιογράφος-συντάκτης τοῦ ἀπολογισμοῦ, μέλος τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς αὐλῆς, μᾶς ἐντυπωσίασε μέ τόν τίτλο τοῦ σχετικοῦ ρεπορτάζ: **«7, 5 ἑκατομ. εὐρώ οἱ κοινωνικές δαπάνες»**. Ἀπέφυγε, ὥστόσο, μέ ἐπιμέλεια, νά μᾶς πληροφορήσει-ὅπως χρωστοῦσε-ὅτι οἱ δαπάνες αὐτές δέν ἔγιναν ἀπό τό Νομικό Πρόσωπο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, καί, πολύ περισσότερο, ἀπό τό βαρυφορτωμένο προσωπικό πουγκί τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου, ἀλλά ἀπό τά 130 Νομικά Πρόσωπα τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῆς πρωτεύουσας. Καί μᾶς ἀπέκρυψε, ὅτι πολλά ἀπό αὐτά τά Νομικά Πρόσωπα ἐκπροσωποῦν πολυπληθέστατες ἐνορίες καί συγκεντρώνουν χρήματα ἀπό ἓνα κύκλο 100.000 ἕως 150.000 ἐνοριτῶν.

Ἄν κανεῖς ἀναλύσει τό εἰσπρακτικό κύκλωμα καί ὑπολογίσει τά ποσά, πού συγκεντρῶσαν οἱ μεγάλοι Ναοί τῶν Ἀθηνῶν ἀπό πλοῦσιους καί φτωχοῦς ἐνορίτες, θά διαπιστώσει, πώς τό καύχημα τοῦ κ. Χριστόδουλου εἶναι παχειά λόγια καί σκέτη ἀπάτη. «Μέ ξένα κόλυβα κάνει μνημόσυνο». Χωρίς νά βάζει τό χέρι στή βαθειά τσέπη του καί χωρίς νά στερεῖται καί τό ἐλάχιστο μέρος ἀπό τήν πίτα τῆς ὑπέρμετρης χλιδῆς του.

Καί τά ἰσχνά ἔργα...

Δίνουμε στή δημοσιότητα καί ἓνα δεύτερο ἀπολογισμό, ἀπερίγραπτα μελαγχολικό καί ἀπογοητευτικό, πού περιέχεται σέ ἐπίση-

μο δημοσιογραφικό ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Στό τριμηνιαῖο περιοδικό «Πάντα τά Ἑθνη», πού τό ἐκδίδει ἡ Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί συγκεντρώνει πληροφορίες γιά τήν ἱεραποστολική δραστηριότητα τῶν ἡρώων Ὁρθόδοξων λειτουργῶν μας, καί στό τεῦχος 88, δημοσιεύεται **«Απολογισμός τριμήνου Ὀκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2003 Γρα-**

φείου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς». Φοβερά ἰσχνός. Καί ἀπογοητευτικά ἐξευτελιστικός.

Τόν ἀναδημοσιεύουμε ὁλόκληρο:

Κένυα:

* Δίπτυχα ἡμερολόγια 2004 69,99 εὐρώ

Κογκό:

* Ἐπίδομα ἱεραποστόλου 2.000 εὐρώ

Κορέα:

* Ἐκτυπωτικά ἔξοδα 1.500 εὐρώ

Καμερόν:

* Εἰσιτήριο ἱεραποστόλου 850 εὐρώ

Νιγηρία:

* Λειτουργικά καί κατηχητικά βιβλία 596,23 εὐρώ

Σέ πέντε χώρες τῆς Ἀσίας καί τῆς Ἀφρικῆς καί σέ πέντε δυναμικές Ἱεραποστολές, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔστειλε ἀπό 69 ἴσαμε 2.000 εὐρώ. Σύνολο: 4.916,22 εὐρώ. Οὔτε πέντε χιλιάδες εὐρώ. Καί αὐτά, ἀπό τή δίλεπτη προσφορά τῶν φτωχῶν ἀνθρώπων, πού ἀκοῦν γιά τήν ἱεραποστολή καί σπεύδουν νά στραγγίσουν κυριολεκτικά τό πορτοφόλι τους.

Καί ἡ ἐκκλησιαστική διοίκηση... καί ὁ προκαθήμενος... κομπάζουν καί ἐπιδεικνύουν τίς κουρσάρες τους καί κρεμοῦν πάνω τους τά ἀμύθητης ἀξίας ἄμφιά τους καί τά βαρύτιμα ἐγκόλπιά τους.

Ποῖον νά ἐπαινέσει κανεῖς καί ποιόν νά οἰκτίρει!!!